

ERDÉLYI HÍRADÓ

Szombaton, Februarius' 28-adikán, 1829

Brasília — Columbia — Portugallia — Nagybritannia (Parlament' kinyitása) — Frantziaország
Burkusország — Muszkaország — Olaszország — Görögország — Törökország — Hirdetés

Brasília

Rio-Janeiroban megholt nov. 25-ödikén a' Stanhope Gróf' második fija, honourable Georg Joseph Stanhope (ki Strangford Lordal ment, ennek utóbbi küldetetésével, Brasiliába, úti-társúl), familiájának, kétségekivül (még Magyarországon is) szörnyű szomorúságára.

Columbia

Bogota, nov. 19. — Gonzales Obester, N. F. Gonzales és mások, azt nyilatkoztatták-ki, hogy Santander az össze-esküvés' minden ágába beavatkozott, és ez a' Gen. a' Szabadítót meggyilkoló javallatra ezt mondotta: "Nem jött még el az idő, a' gyümölcs, nem ért még meg." Ere, azt a' kívánságát mondotta-ki, hogy a' komplót' végrehajtását az ő' megérkezéséig az Eggy. Státusokba, halasztanak (ide rendeltett volt ő' Követnek), a' hol ő' igen szükséges volna ezen dologban, 's mikor osztán ő' helyesnek ítélné, vissza jöhetne. Ez a' javallat, nem tettett az össze-esküvőknek, 's hosszas tanáskozásokra, azt végezték, hogy Santander indulna útnak az Eggy. Státusokba, de betegség' színe alatt, maradjon Hondaban. De, minthogy azomban, nem sokára azután, az össze-esküvők okot találtak volna ára, hogy őket elárúlják; tehát, elvégezték magokban, hogy oct. 25-ödikén próbát tegyenek, és Gonzales erőszította, hogy Santander Generálnak

ő-maga adta ezt tudtára. Ez, a' többi bizonyosságokkal egybe-kötöttetett vallástéttel indította a' hadi törvényszéket Urdaneta Gen. Elölülősége alatt a' halálos ítélet-tétel' kimondására. A' Szabadító, ki szeméjjes ellenségeskedése miatt, igen kényes állásban volt Santander-néze, ezt az utólsót minden kedvező haszonvételben, a' mit tsak a' törvény megengedett, akarván részesülni hagyni, nyomon által küldötte az ítélet-tételt a' ministeri Tanátsnak a' legutólsó instanztiában. Ez a' fő-törvényszék, Cordova Gen. Hadminister' Elölülése alatt, semmivé tette a' hadi törvényszék' ítélet-tételt, 's Santandert letétetésre és haláláig tartó számkivetésre ítélte Columbiából. Jóságait, nem foglalják-el, hanem tsak lefoglalás alatt tartják, hogy jövedő maga' jó-viseletéért kezesség gyanánt szolgáljon A' Szabadítónak teljességgel nem volt nehezére ez az ítélet-tétel; holott ennek tsak egy hajszálon maradt volt meg az élete! Alá írta azt, a' nélkül hogy egy szót is szólott volna, 's megengedte a' Santander' Sógornak, hogy ötet Carthagénáig kísérné, a' hol hajóra akar ülni az Eggy. Státusokba. Urdaneta Gen. igen panaszolkodik a' Bolívar' engedelmisségén, sőt lemondott Hivataláról, de a' mellyet, hihető, nem fognak bevenni, mivel' Bolívar igen sokat tart az ő' bétületeségéről és bátorságáról. Ezen fogjokat: Gonzales, Ca-

rajo, Eguire, Roxas, Diego, Gomez, Acevedes, Mendoca, Bueiro, Agalindo Cárthágénába küldötték, hogy különbéle büntetéseiket ott állják-ki, a' melylyekre büntetettek. — Most, mikor már a' tartomány tsendes (mert a' Popayan tartománybeli nyugtalanokást számba se veszik), a' Szabadító azt a' javallatot tette a' Státustanátsnak, hogy hívnának össze egy Congressust: Ravenga, segítette ezt a' javallatot teljes erejéből; de, nem hiszik, hogy a' Tanáts máriilyen hamar helybe-hagyná. — Vaj-mi szép dolgot vihet még Bolívar végre, ha egy szabad Congressus által, az egész irigy világ' tsatsogó száját nemesen befogja dugni. — Sucre Gen. megérkezett Quitoba, szülte' földére, és Bolívar reá bízta a' déli Komendánságot; hanem, a' katonaság egyenesen Flores Gen. parantsolatja alatt áll.

Hozzá teszi még a' Times Híradó, az elébbi levélhez, mellyet a' Globe and Tr. adott-ki, azt is, hogy Santander önként megvallotta, hogy a' Szabadító ellen koholt össze-esküvésben részt-vett. Carrejo Obesterről és Mendoca Kapitányról behizonyosodott, hogy Fergusont és Bolivárt, a' Szabadító' Adjutansait ők ölték-meg; Gonzales pedig, egy azok közzül, kik a' Szabadító' szobájába betörték, hogy ötet megöljék. Bolívarnak minden haráttjai zúgolódnak az ő' igen nagy könyörületességéért.

Mexicoból dec. 2-odikáról (ezt is a' Times szerint) azt írják, hogy Gerreró is fellázasztotta a' katonaságot, letette a' minap' viselt lárvát; de, nem bódogált, tsak valami 50 katona hajtott a' szavára, kikkel együtt ki-illantott a' városból, 's utánna eredt 100 lovas legény. Ez az, a' kit a' Yorkinosok Elölülőnek szerettek volna, Pedraza helyett, kire tiz-annyi szózat is ment.

Portugallia

A' Moniteur így adja-elő a' már említett portugallus kivándorlottakkal-bánást, az ánglus Ministerium' részéről: — "A' Brestbe, jan. 50-adikán megérkezett Lyra, Minerva és Susanne ánglus hajókról volt tudósítás, a' mely hajókon 630 kivándorlott Portugallus volt, Saldanha Gróf vezérése alatt, bizonyos. — Az országlósziek megparantsolta a' tengeri Prefectus Úrnak, hogy minél-elébb nyújtson segedelmet azon hajóknak és portugallusoknak: ezek az, egyenesen a' Prefektushoz küldött parantsolatok, azon emberiséggel és buzgósággal vitettek végbe, mely a' mi' nemzetünket megkülömbözteti: mert, egyetlen - egy frantzia szív — tapasztaltaktól kell tudakozni — mindenkor fel-ér száz ángl. szívvel és annyi lelkiesmérettel.

Egy más frantzia Journal, az itt következő bresti levelet közli jan. 31-edikéről: "Megérőssíti azt, hogy az említett 4 hajó oda érkezett és úgy, a' mint már elő-adtuk. Jan. 16-odikán hajnalban értek azok Terceirába, 's bementek az Isla-da-Praya öbölbe, a' hol magokat egy, a' Dona Maria Királyné' nevében kormányozott bírtok' ágyúinak védelme alatt, bátorságban, és minden erőszaktételtől óltalom alatt gondolták lenni, 's e' szerént, vasmatska-kihányás-hoz készültek. — Azomban, 2 ángl. hadi fregatte a' kikötő' szele felett tartózkodott, de egy sűrű köd miatt nem vették-észre a' szállító-hajók' bemenetelét; és a' portugalli kivándorlottak, látván hogy őket akadáj nélkül boatsáttják-be Terceira szigetre, elkezdették volt már hazugságnak tartani azt a' Plymouthban támosztott hirt, mintha az ángl. országlósziek 2 ángl. fregatte-t küldött volna Terceirához, hogy az ő' kiszállásoknak ellent-álljanak. De ez a' megsalatkózas

nem sokáig tartott: mert, mielőtt a' köd eloszlott, meglátták a' szállító-hajók a' 2 fregattet az Isla-da-Praya' hajótanyáján. — A' szállító-hajókat semmi felidézés által nem tette a' küldöttség' figyelemessé, a' miért a' két ángl. fregattet Terceiraba küldötték; tsak, ágyú-dörögés által tudták ők azt meg. — Egy, megjegyzésre igen méltó környület még az, hogy a' két fregatte között, mellyek a' mint mondtam, szél felett állottak, egyik, a' melyik tüzet-adott, minden szállító hajó előtt elvitorlázván, és egyenesen azon hajóra adott tüzet szél-alá, a' mellyen Saldanha Gen. volt, 's úgy igazgatta tüzét, hogy a' második ágyú-lövet, a' mondott hajót, mely ángl. hajó volt, megtalálván, a' szél-lövétt fa-forgáts egy embert megölt, másikat megsebesített. — Minthogy pedig a' szállító-hajók a' szorultság' zászlóját felütötték; félbe-hagyták a' tüzelést, és Saldanha Gen. egy ladikra ülven, az ángl. Kapitányhoz ment a' fregatte-re, ki minden megvilágosítás helyett, a' mit Saldanha Úr tőlle kívánt, nyersen azt felelte, hogy ő az ő országlószéke' útmutatása szerint dolgozik. — Látván a' Gen. hogy semmi más nem reménylhetni, vissza ment hajójára, a' hol egy erős protestatiót írt, mellyet az ángl. Kapitánynak által küldött, ki annak kezéhevételéről nyugtatót adván, ezt is hozzá adta, hogy már most a' Gen. akarhova indulhat tettése szerint a' maga' szállítvánnyával, de a' két ángl. fregatte, bizonyos távolságig, kísérni fogja őket, mely távolság attól függ, a' hova szándékoznak fognának. — Saldanha Gen. azt izente a' Kapitánynak, hogy Frantziaországba fognak menni; és, azután egynehány órával útban is voltak már vissza-felé, 's követte őket a' két ángl. fregatte; mely őket tsak jan. 26-odikán

hagyta-el, Cap-Finisterre-felett, Vigo és Corunna spanyol kikötők között. — A' többit már tudjuk, hogy Saldanha Úr, a' Saldanha Gen. rokona 's első Adjutánsa Parisba ment, 's onnan sietve megyen Angliába hogy a' hajóknak Brestbe-érkezéseket Palmela és Barbacena Uraknak, ok-adások mellett hogy miért mentek Frantziaországba, bejelentse.

Nagybritannia

A' Globe and Traveller szerént, Wellington Htzg. egy emancipatio-billt fogna beadni, mellyet a' canterbury-i Érsek és a' londoni Püspök is helybe-hagyott volna; ki Philpott Doctorral (ez, igen tudós Pap) tették volna fel az irás értelmét. Az egész város és a' Parlament nagyobb része óhajtja ezt; hanem, nagyon lesik-várják, minémü emancipatio-billt javall Philpott Úr. — A' Sun nagyon örvend ezen híren, és a' Wellington Htzg' bátorságát 's dologba-kapasát hazaszeretetübbnek tartja, mint történhetett valaha Angliában. "Emancipálatok, úgymond, a' Katholikusokat, 's küldjétek a' bill' királyi helybehagyását (sanctiot) Pétervárra; megláttja akkor Miklós Tsászár, mit visel Wellington Htzg. a' tizerén." — Hát ha a' Nap ki nem búhat a' fellegek alól? — Egy tzethalvadász, Nantucketből, úgy mondják, egy archipelagust fedezett volna-fel a' tsendes tenger' déli részében, az antarcticuson, mely szinte 200 szigetből állana. Az ottani lakosok soha-se láttak volna még fejjér embert, vagy mi' szőrüinket.

A' Morning-Journál, így szól az irás, merő dühös, 's azt állítja, hogy Well. Htzg. soha-sem mehet ára, hogy a' rebesgetett rendszabást végre-hajtsa.

A' Globe and Travell. azt mondja, "A' Loyd's Kávéházon ezt lehetett ma

(fébr. 3) olvasni: A' Portugallusokkal mostanában Plymouthból elvitorlázott hajók között, van egy ámerikai 600 tonnás hajó, melynek a' Kapitánya azt fogadta, hogy Utazóit egészesen és sérelem nélkül fogja kirakni Terceirára, és inkább hagyja magát elvételni a' britannus hajók által, mint-sem szavát törje. Kinyilatkoztatta, hogy ezen esetben által engedné hajóját az angl. Tiszteknek, és a' nemzetek' törvénye' ilyen megsértéséért elégtételt kívántatna saját országlószéke által.

L o n d o n, fébr. 5.—Elérkezett, végre, az az időszak, melyben a' vallásos szabadság' minden baráttjainak a' reménye megalóságosodik, és a' katolikusok az ő' státuspolgári jussokban többi saját britannus rokonival egyformákka' tételnek. Vajha az egész világon! Az országlószék akarja a' Parlamentnek az emancipatiót ajánlani, és magára kezeséget vállalni. De, nem is maradt volna már neki semmi más út mód nyitva. Nem a' Ministerék' liberálisassza, nem engesztelő lélek az ő' részekről, szóltatják elő az emancipatiót: a' Clare Grófság' kitsúfolt választói, O'Connel mint Parlament-Tag, a' katolikusok' és protestánsok' Végzéseirlandban azok, melyek ezt a' nagy esetet szülték. Nem fogja elfelejteni a' História, hogy a' legelső próbatételkor, O'Connelnek, a' korona' egy Ministerével, ki a' Grófság' aristocratiája' egész erejével parantsolt, a' ki ötször volt már annak Képviselője a' Parlamentben, 's a' mellett még emancipationista is volt, kellett viaskodni, és — győzödelmes lett! Vak az, a' ki ebből ki nem tanulta, hogy a' türedelmetlen törvények' nyaka-szegése ideje, elérkezett. Nagy példa, könnyű rólla tanulni. Úgy lehet azt tartani, mint konstitúziós szabadság' igen nagy

győzödelmét, hogy ez a' nagy felfordulás, csak törvényes úton esik-meg: soha-se volt Irland tsendesebb mint tavaj; csak, egy magistratusi személynek sem kellett kemény rendszabásokhoz foljmodni.—A' parlamenti királyszéki beszédben ajánlani fogják a' katolikus eggyesület' felbomlását; de ez az eggyesület, hihető, megszünt már akkorra önként, mikor Irland reményli hogy neki igasságot fognak szolgáltatni. Ez az eggyesület csak az emancipatio' kedvéért állott-fel; ennek megnyerésével, magától megszűnik az. A' katolikusok, ennekutánna, valamint a' protestánsok, egész jussal fognak ülni a' Parlamentben és minden legfőbb Hivatalokra van szabadságjok, az egy ángliai Kantzellarius-Lord' Hivatalán kívül, mivel' ezen Hivatal' egybe-köttetése az ángliai Egyházzal, még a' Dissentereket is kizárja. Masik az, hogy az olyan törvény-javallatoknál, melyek az ángl. Egyházat illetik, mivel' ez Státus-egyház marad (de, nem uralkodó), a' katolikus Tagok nem szózatolnak.

Az előbbi időkben, az ángl. Konzulok, britannus vagy idegen Kereskedők voltak, kik a' tengeri városokban, a' hol nekik kereskedő-házaik voltak, az ángl. kereskedés' előmenetelére ügyeltek, 's azon adókból fizetődtek, melyeket azok tartoztak fizetni, a' kiknek ők jelek dolgok volt, Canning, megváltoztatta ezt az ezer panaszt szülő huzavonát, 's azt határozta-meg, hogy ezután az ángl. Konzulokat a' Státus fizesse, és, ne legyenek ők többé egybe-köttetésben a' Kereskedőséggel. A' mint beszéllek, most ismét a' régi módot akarja Well. Htzg. behozni.

A' Morning-Journál azt állítja, hogy a' frantzia országlószék, titokban, általma alá veszi a' portugallus kívándorlottakat, és, ezért nem volt volna

tsak egy szó is azokról a' királyszeiki beszédben. De, ki fog, úgymond, világosodni a' titok; ára választottnak tarthattja mag t Frantziaország, hogy versengéseket végezzen-el, és hogy legfelső végszakasztó bírāja legyen minden nemzeteknek. Megsalamatkozik; vannak még korlátok az ilyen közbenjárási külön-birtok ellen. A' D. Mig. országló-széke, Frantziaország' akarattja ellen is erőssen fog állani. Sem a' frantzia Királynak, sem D. Pedro Tsászárnak, nem fogják megengedni, hogy ezen ország' ügybajaiban közbenjáró legyen. Anglia, különös saját védelme alatt tartja Portugalliát; megbizonyította hajlandóságát, midőn a' Braganza-Ház a' fejedelmiszéktől megfosztatott, Portugalliáért viaskodott ő, és inkább hadakozna még egyszer, mint-sem újjra frantzia-járom ala jutna az. — Minden igasságosabb Journal ellene támod a' Moru. Journal' haszontalan beszédének. Soha-se viaskodott Anglia a' Braganza-Ház mellett, hanem a' maga' saját bőre mellett, melylyet kikészítés-félben érzett. Portugalliáért viaskodik Anglia mindenkor, nem mint Braganza-dynastia' tárgyáért, hanem mint Anglia egyedülvaló Vorpost-jáért Frantziaország ellen, melynek a' barátságja nem fog ezer esztendeig tartani.

Alexandriából írják, hogy Ibrahim Basát, egy ebéd után, melynél Pariset és Champollion Orvos, és Jucheraux de St. Denis Urak is jelen voltak, megütötte volna a' szél; hanem, sok vére' kibotsátása után, a' frantzia Orvosok' egyes foglalatosságok által, ismét életre hozták őtet. — A' már előttünk esméretessé lett Matuszczewicz muszka Küldött Ur, kihez Nesselrode Úrnak a' legnagyobb bizodalma van, Lengyel születés, Párisban, a' tsászári Lyceumban

tanúlt, a' hol 1812-ben a' legelső jutalmat nyerte-el.

Az angl. Parlamentet, fébr. 5-ödikén kinyitó királyszeiki beszédet, melylyet egy Biztosság vitt-végbe, azon nap' este 6 órakor Londonból indult egy es-taffette huszonkilentz óra alatt vitte Párisba, azaz, 6-odikán este 11 órakor érkezett vele-meg. A' Beszéd ebből áll:—

Lordok és Urak! ÓFge azt parantsolta nekünk, adjuk tudtotokra Nektek, hogy ÓFge, Szövetségeseitől, és általjában minden Országlóktól és minden Státusoktól megnyugtatót veszen az ő szünetleni kívánságjok-felől, hogy a' barátságos szerkezet ÓFgével fenn-álljon. — ÓFge' közbenjárása által a' békekötés' főtzikkeljei brasiliai Tsászár ÓFge és a' laplatai Eggy. Köztársaság között aláíratatott és helybe-hagyattatott. — Egygyességre lépett ÓFge a' spanyol Királyslyal, végképpen, az 1825 - adikai, Mádridban alá-írt Kötésre-nézve, mely az angl. és spany. alattvalók' követeléseit illetik; melynek további elrendelését Tírick bizza ÓFge. — Sajnálva látja ÓFge, hogy diplomatikai egybe-kötetései Portugalliával, szükségesképpen félbe vaunak még szakadva. Minthogy ÓFge igen nagy részvétellel viseltetik a' portugalli Monarchia' szerentsés állapotjához; tehát, alkudozásba botsátkozott a' Braganza-Ház' Fejével, reménylvén, hogy a' dolgok azon állapotjának véget-vethessen, mely Portugall' állandó tsendességével's jó-állapotjával megegyeztetheellen. — ÓFge parantsolja nekünk, Titeket tegyünk bizonyossá a' felől, hogy ÓFge szakadatlanul gondoskodott a' júl. 6-odikai Kötés' beteljesítéséről, 1827, és, Szövetségeseivel egybet-értve, Görögország' békekötése' végre-hajtásáról. Mórea, megsabadittatott a' török és egyiptomi hadierő' jelenvöltáól. Ezt a' fontos végtargyat,

az ŐFge' és Szövetségesei' tengeri erejeknek szerentsés törekedése által, melyek az egyiptomi Basát ára bírták, hogy egyezzen-meg, és a' frantzia hadsereg bős rendelése és példás magaviselete által, elérték, mely sereg az Ő legkeresztényebb Fge. parantsolatjai szerint, a' Szövetség' nevében munkálkodott. A' legkeresztényebb Király' katonaságai, minekutánna a' Szövetségeseiktől nekiek előjökbe szabott feltételt megfejtették, elkezdették vissza-meneteljeket Frantziaországba megtenni. ŐFge nagy megeledeésel adja tudotokra, hogy ezen munkásság' foljtában, a' három Hatalom' földi és tengeri katonasága között legszívesebb egygyesség uralkodott. — ŐFge sajnálkodva látja az ellenségeskedés' foljtását a' muszka Tsászár és az ottomani Porta között. ŐFge a' muszka Tsászár, ezen háború' foljtával szükségesnek latta, saját jussa' haszna-vételét, mint hadakozó Hatalom, a' közép-tengeren ismét magához venni, s a' Dardanelle' berekesztését elkezdette. Ezen berekesztés' fogásai, az ŐFge' alattvalói' kereskedése' foljtatásának semmi hátra-maradást nem okoztak, a' mellyekhez, bízván az ŐFge' parlamenti kinyilatkoztatásához a' részre-nemhajlásra-nézye, a' közép tengeren fogtak volt. — Ámbár ŐFgének és a' frantzia Királynak elmúlhatatlanná lett hadi erejek' együtt-munkálkodását a' muszka Tsászáréval, saját jussának, mint hadakozó Hatalomnak, ismét haszna-vételénél-fogva, végbe-szakasztották, még is a' legjobb egyget-értés uralkodik a' 3 Hatalom között, az azonvaló törekedésben, hogy a' tudvalévő londoni Kötés' egyéb rendeléseit beteljesítsék. (végezetét, másszor.)

Frantziaország

Páris, febr. 6. — A' bresti lakosok, egy Küldöttség által köszöntették Sal-

danha Generált. Eggyik a' Köszöntők közzül, azt mondja neki: a' város' lakosai jól tudják az Intézetek' nagyszívü védelmezőinek a' bátorságát és szerentsétlenségét, mely intézeteket az ő' igasságos Királya adott Portugalliának, s reménylik, hogy a' frantzia föld vendégszere több fog lenni mint az ánglus. Addig is míg a' királyi kedvezőség megérkezne, ajánlották neki minden szolgálattjokat. A' Gen. megköszönte a' frantzia nagylelkűség' bizonyágtételét, a' maga' és bajtársai' nevében, és azt mondotta, beszélgetés-közben, hogy minden nemzetnek a' monarchico-constitutionalis gyökéértelmek' győzodelmére kellene törekedéseiket fordítani. Tsak akkor lenne osztán, mikor a' politikai tzivódások meg fognának szünni.

A' Courrier français azt mondja: — "Erössítve állittják, — a' britannus Kabinét abban határozta-meg magát, hogy minden ellenséges mozdulásnak Portugall ellen, a' Dona Maria da Gloria Királyné hív alattvalói' részéről, mind-addig ellene szegezi magát, valamig ezen Fejedelemasszony' Fges Attya, fegyveres Hatalmat nem küld Európába, Leánya' fejedelmiséke' vissza-vételére. — A' Courrier jelenti azt is, hogy Gibráltárba egy hajó érkezett 94 nap alatt limai Callaoból, azon hírrel, hogy Péru és Columbia között elkezdődött a' háború.

Burkusország

Páris, febr. 5. — Egy berlini levele, azt mondja, a' többek közt, egy párisi tudósító: az az egy igaz, hogy a' mostani pillantat, fontosodik, és olyan alkudozásokhoz fognak, mellyek, vagy hirtelen és állandó békességet hoznak, vagy a' háború' hosszas és szövevényes fog lenni. A' mi' Kamaráink' kinyitó-beszéde, nem botsátkozott eléggé ki az ország' külső szerkeztetéseire, hanem tá-

gos mezőt hagyott a' találgatásokra. Ez az oka, hogy az ángl. Parlament-kinyitási királyszei beszédet nagyon leskivárják, hogy talán abból, lehet valamihhez vetni, Európa' politikájára-nézve.

Olaszország

Legfontosabb tudósítás most Olaszországból, az, hogy Pápa ÖSzge. XII-dik Leo, febr. 10 - edikén, egynehány napi betegsége után, megholt.

Muszkaország

Az odessai Híradó, jan. 21-edikén, jelenti az Adm. Greigh' tegnapi megérkezését. — A' fekete-tenger' Admiraltása, hirdeti, hogy febr. 1-ső napján, az ellenségtől elvett hajók, mellyek közöttül 20, Sebastopoljban, 2 pedig Nicolajeff-ben van, a' többet-igérőknek el fognak adattatni. — Az egész asow-i tenger-öböl, már régen befagyott; szekerekkel jártak azon által Kertsből Tamamba. Szintúgy volt az odessai öböl és hajótanya, egy jégtérsg. A' theodosiai és sebastopolji kikötők ellenben, mely utólsóban a' muszka hadi hajósereg fekszik, egészen tiszta a' jégtől.

Görögország

Anconából írjak jan. utólján, hogy a' görögországlószék törekedik az által vett móreai varak' megrakásán, hadi szerekkel és eleséggel. Fabvier Obester vezérelné, mint Fő-vezér, az egész linia-katonaságot, és igazgatna minden varrat. Ó-reá van hívva a' kórinthusi sörulat' megerősítettése; melyről készített plánumát a' görög országlószék elébe fogja terjeszteni. Ezen véd - linea' helyre állításában, a' hajdani legregibb módi tornyokat választják, a' mostani módi sántz-erősségek helyett, mivel' amazok sokkal kevesebbe kerülnek — A' Jóniai Szigetek' Fő-Biztos Lordja, Sir Frederick Adams, ki Londonnal igen sűrű Kurirozásban van, azt a' parantsolatot

vette volna, hogy a' jóniai bírtok' általom-intézeteit vizsgálta szorossan meg és szaporítsa azt. Ez a' rendszabás igen szembe-tünő, tsak annál-fogya is, mivel' az ángl. országlószék, a' nélkül is módnélkül szereti a' rendet és igen vigyázó a' hadi dolgok' minden ágaiban: úgy-láttzik, nints még a' keleti háborúnak vége, sőt még azt - se tudja senki, — még az ángl. Ministerium-sem — mi esik 3 hónap-múlva: mert, ha bár semminek számlálja is Anglia azt a' nyereséget, a' mit a' Muszka a' Törökökön nyertek; ha bár annyira magasztalják is a' Törökök' vitéz-törekedéseit, úgy-láttzik még is, hogy éppen Anglia az, mely az újj táborozástól leginkább félti saját hasznát, ha a' muszka hadsereg' egy részének telelő helyét meggondolja, Várnán is túl. Hogy a' muszka hadsereg jól fekszik, tsak az is bizonyoság, mert Angha nyakra-főre készül, otthon is, a' közép-tengeren is. Valjon meglegszik-é Irland a' királyszei beszéd' utóljával nem fogja-é O'Connel azt felelni — de praesenti gaudet Eccl. ?

Nauplion, dec. 30. — Fabvier Obester, ez a' derék vitéz, ritka elszánását mutatta már ki a' görög dologban, és nagy szolgálatokat vihet még végbe; de, nagy károkat is tehet, ha azokat, a' kik ezen dolgot szintúgy szívelik mint ő, egy-kisség nem kiméli. Fabvier Ob. nagy tulajdonságokkal bír; de olyan ember, a' ki vel, néhez megegyezni. Az egész világról rosszul beszélt ő. Alig lehet egy embert, legyen az Görög, Frantzia, Német, Svájtzai, Ánglus, találni, ki eránt ő ne panaszkodna. A' katonai mondás szerént, egy mauvais coucheur (rossz fekvő - társ) ő. — Alig ha nints teljes igassága, mint mindenben ügyes embernek. — Tagadhatatlan, hogy Fabvier sok talentonnal bír, de, sok saját szeretettel is; és ha ki az ő' vélemény-

nyével meg nem eggyez, nem ad ő annak többé kvártéjt. — Egyéberánt, háladatlanok volnának a' Görögök, ha egyszívvel meg nem vallanák, hogy Fábvier az ő-maga' állhatatosságával, munkásságával, saját haszna' megvetésével, s azon móddal, hogy ő, valamint a' legutólsó katona, minden törekedést és szükséget kiáll, minden igazi tulajdonságokkal bír, hogy a' Görögöket rendbeszedje, és a' hadi-fenyítékben formálja. Tsak azt óhajtának, hogy ő ezen valóságos tulajdonságokkal "egy-kisség több barátságot és kedvezést kötné - egybe mások eránt." — Fac utile et dulce: de, katona-organisálónak még is utile az első szó.

Törökország

Bukurest, fébr. 5. — Mostanában jött itt ki egy hivatali tudósítás, hogy a' muszka hadsereg, Langeron Gen. alatt, ki Oláhországban és a' Duna' jobb partján, ezt a' sereget vezérli, Malinofsky és Gorman Generálok munkásságokkal, a' Schlüssenburg és Ladoga regementekkel, 's a' 10-edik Vadáseregementel, Kali erős várat, a' nikápolji hidvéget (Brüchenkopf), a' hol elözt egynehány nappal Tsapauoglu tartózkodott, jan. 24-edikén, megíamodta és elvette. Ez a' nem-régiben épített vár igen erős volt, tornyokkal és igen

széles árkokkal körül-véve, és nyár-időben egy valódi ostromlás kellett volna neki. Egy óránál kevesebb idő alatt, megmázták azt a' muszka katonák és elvették: 30 ágyú, 5 zászló, sok hadiszer, a' győzödelmesek' kezébe esett. Egy Basa, 60 Tiszt, 350 közlegény, fogóságba estek, 250 Török a' bástyákon ölettettek-meg. Azon pillantatban támodtatta-meg Malinofsky Gen. a' turnow-i (turnul-i) külső várost is, mely Kalihoz tsak egy kis ágyúlovetyuire fekszik: azokat is mind elvette; az egész népesség lekaszaboltatott vagy a' kis várba vette magát; mely az élelmét Nikápoljból vette, Kalin által. Reménylik, hogy ez a' vár is rövid nap' feladja magát. A' muszka-részről elesett 2 Tiszt és 80 köz-ember, megsebesedett pedig 4 Tiszt és 250 katona.

Hirdetés

A' Brassói Fő-Harmintzadi Tiztség mellett volt első Controllleur Barbenius Samuél Úr, odavagy Fő-Harmintzadosnak tététt.

o—o

A' Parajdi Kir. Só-Tiztségnél, a' Mása-Legényi Hivatal, 150 Conv. forint esztendei fizetéssel, natural-szállással és angariai Só-deputatúmmal, néhai Sövényfalvi József Úr halála által, megürült.

Státus papirosok' Foljamatja

	Ezüstpénzben			Ezüstpénzben				
	Béts,	Fébr.	13	14	16	London, Jan. 31	Fébr. 3	4
Bank-Oblig. 1.1/2pC.	54.	—	—	54.	—	91.1/5	Consols, 3 pC.	87.1/4 - 87.3/4 - 87.5/8
Pengőpénz-Obl. 5pC.	97.15/16	—	—	97.13/16	—	98	Stocks-Prémie, Sh.	— — — — —
Roths. 1820, 100f. CP.	163.1/3	—	—	—	—	163.2/5	Brasiliai Bons	— — — — 64. — — 64 —
Partial. 1821. Ua.	124.7/8	—	—	124.13/16	—	125.2/5	Buenos-Ayresi	— — — — —
Bankaktia, 1000f. CP.	1114.1/2	—	—	1113.1/2	—	1115.7/10	Columbiai	— 20. — — 20. — — 20 —
Páris, Fébr.	3	—	—	5	—	6	Mexikói	— 31.1/4 - 30.1/4 - 30.1/4
Consols 5 pC.	110.	—	—	109.55	—	109.70	Portugalli	— 52.3/4 - 52.1/2 - 52.1/2
Ugyanaz 3 pC.	76.15	—	—	76.05	—	76.50	Muszkaországi	— 97. — — 97 1/2 - 97.1/2
Bank-aktia, 2000 Fr.	—	—	—	—	—	—	Görögországi	— — — — 16. — — 16 —